

Sør-Østerdal interkommunalt politisk råd – Årsrapport 2023

Sør-Østerdal interkommunalt politisk råd (SØIPR) omfatter kommunene Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Åmot og Våler.

SØIPR består av et representantskap med ordfører, varaordførere og opposisjonspolitikere fra hver av kommunene, og et styre med alle ordførerne. I styret møter i tillegg kommunedirektør fra hver av kommunene med tale og forslagsrett. Innlandet fylkeskommune deltar i representantskap og styret med 2 fylkestingsrepresentanter og en fra administrasjonene som dialogpartnere. Fylkeskommunen er etter vedtak i fylkestinget ikke formelt medlem i regionenes representantskap og styrer.

Etter konstituerende møte i Regionrådet 26. november 2021 ble ordfører i Våler, May-Liss Sæterdalen valgt til leder og ordfører i Trysil, Erik Sletten valgt som nestleder for perioden 2022 – 2023. Etter kommunevalget 2023 ble i møte for SØIPR 6. desember ordfører i Elverum Lillian Skjærvik valgt som leder og ordfører i Åmot Ole Erik Hørstad valgt som nestleder for perioden 2024 – 2025.

Styret har i 2023 blant annet arbeidet med tiltakene i Strategi- og handlingsplan for 2022 – 2025, ny sykehusstruktur i Innlandet og nasjonal transportplan. I løpet av året har det vært avholdt 8 digitale møter i styret, og 3 møter i representantskapet, hvor alle møtene har vært fysisk.

Saker/tema i møtene i SØIPR i 2023:

- Hyttekonferansen 2023 i samarbeid med Finnskogen kulturpark på Norsk Skogmuseum 9. februar
- NTP – innspill til NHO
- Skolestruktur- og tilbudsstrukturen i Innlandet
- Revidering av Innlandstrategien, Regional samling for N og S. Østerdal på Koppang 16. mars
- Etablering av Kompetansforum i Sør-Østerdal. Alle kommunedirektørene i SØ-regionen er medlemmer
- Etablering av Fagskole i Sør-Østerdal
- Sykehusstrukturen i Innlandet
- Elektrifisering av Røros/Solørbanen og tilsving i Elverum og Hamar
- Regional ungdomssatsing i Sør-Østerdal
- Kraftsituasjonen i Innlandet
- Oppvekstkonferansen i SØIPR i Trysil 1. juni
- Etablering av Vannområdeutvalg i regionen
- Grensekomiteen Innlandet/Dalarna og Interreg Norge – Sverige, orientering til styret for SØIPR 16. mars
- Innlandsporteføljen samarbeid mellom IFK-SF-INNO orientering til styret for SØIPR 16. mars
- Anno Museum med omvisning i bevaringssenteret på Glomdalsmuseet.

Det er i 2023 vedtatt høringssvar på:

- Høringssuttalelse NTP
- Høringssvar Regional plan for Samfunnstryggleik
- Høring NOU 2023:14 - Forsvarskommisjonen av 2021

Det er i 2023 vedtatt innspill til:

- NTP 2025 - 2036 - Transportutfordringer i Innlandet

Seminar for regionens ordførere og kommunedirektører 22. – 23. juni i Gravberget

Kommunedirektørene innledet om regional utvikling. Ordførere og kommunedirektører evaluerte arbeidet med strategi- og handlingsplan for 2022 – 2025 så langt, og utarbeidet forslag til oppfølging for nytt interkommunalt politisk råd etter høstens valg.

Energi- og klima:

Ny prosjektleder har blitt ansatt i 2023, med oppstart 1. februar. Året har blitt brukt til å reetablere klima- og energiarbeidet, hvor prosjektleder har vært ute i alle kommunene for å bli kjent, og for å få etablert lokale klimagrupper. Alle kommunene, foruten Åmot, har fortsatt gjeldende klima- og energiplaner, men det har ikke vært særlig fokus på oppfølging av disse. Når det er sagt foregår det allikevel masse bra klima- og energiarbeid i kommunene, men bare ikke satt i system og rapportert på klimaeffekt.

Det har vært to fysiske samlinger med den regionale arbeidsgruppa (utvalgte fra administrasjonene i hver kommune), og ett møte via Teams. Første samling var et reetableringsmøte, og andre samling hadde fokus på klimabudsjett. Tredje samling hadde fokus på Klimasats og Klimautvalget 2050 sitt høringsutkast NOU 2023:25 Omstilling til lavutslipp – Veivalg for klimapolitikken mot 2050.

Prosjektleder har samarbeidet med internasjonal rådgiver i Elverum, og det har resultert i at Elverum kommune er tatt inn som deltaker i interregprosjektet New European Bauhaus (NEB). Elverum kommune ble invitert inn i prosjektet av Panevezys Office of the Public Institution Lithuanian Innovation Centre fra Litauen, som leder prosjektet.

NEB Prosjektet fokuserer på å integrere NEBA-verdier i regional planlegging. Europas NEBA-initiativ skal bidra på veien mot et bærekraftig samfunn som utvikles i harmoni med naturen, er inkluderende og estetisk vakkert. Kommunen skal samarbeide med partnere fra Litauen, Italia, Irland, Belgia og Bulgaria. I Elverum vil fokuset være på medvirkning, og med utgangspunkt i planprosessen i forbindelse med revidering av klima- og energiplanen. De andre kommunene i regionsamarbeidet er også en del av prosjektet med status som samarbeidspartnere/interessenter.

Forskningsrådet har tildelt midler til gjennomføring av FoU- prosjektet «Energywise - Integrated modelling of efficient and acceptable expansion of renewable energy in times of nature and climate crises». Et tverrfaglig prosjekt som skal forske på hvordan et økt fokus på bruk av fornybar energi påvirker samfunn og økonomi, klima og natur. For eksempel hvordan nyetableringer av fornybar energi med påfølgende infrastruktur belaster våre landarealer og biodiversitet. Prosjektet skal også forske på sosiale interesser som berøres, for eksempel

friluftsliv og annen menneskelig aktivitet. Prosjektet har en kostnadsramme på 11 millioner over en periode på 5 år tildelt av Norsk Forskningsråd. Prosjektstart 1.12.23 og avsluttes 30.11.2027. Ansvarlig for prosjektet er Statistisk sentralbyrå, i samarbeid med IFE, Menon Economics, NINA og SABIMA + en rekke andre samarbeidspartnere som f. eks Elverum kommune og Sør-Østerdal regionen.

Oppvekstkonferansen 2023:

Ble arrangert i Trysil 1. juni 2023 med innledning fra fylkesleder Ole Johan Nærbøe i Utdanningsforbundet Innlandet, stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen og prosjektleder ved HIH Lasse Dahl.

Samarbeidsorganisasjoner

SØIPR har i 2023 vært representert i Jernbaneforum Røros- og Solørbanen, Veiforum riksvei 3, Gränskomiteen Innlandet-Dalarna, Ungt Entreprenørskap, Sykehuset Innlandet – politisk referansegruppe, Vannområdene Glomma og Grensevassdragene.

Økonomi:

I den vedtatte samarbeidsavtalen mellom kommunene i regionen, har Elverum kommune ansvaret for fakturering og føring av regnskap for regionsamarbeidet. Innlandet fylkeskommune overfører årlig kr 2.5 mill. i partnerskapsmidler, som i hovedsak skal benyttes til regionale utviklingstiltak. Kommunene bidrar med til sammen kr 1.0 mill. til samme formål.

Regnskapet for SØIPR for 2023 omfatter driften av SØIPR og prosjekter som rådet er økonomisk involvert i. Sør-Østerdalsregionen interkommunalt politisk råd har i 2023 kontorsted i Borgen, Storgata 20, Elverum.

Aktiviteten forurensar ikke det ytre miljø.